

ÅRSMELDING 2023

Energirådet ble stiftet i 2012 med formål å styrke kompetanse og holdninger i medlemskommunene i LVK-saker, og å etablere et nettverk mot aktuelle målgrupper administrativt i kommuner, fylke og stat. Energirådet består av rådmenn/kommunedirektører og andre i kommunens administrasjon.

Det følger av Energirådets statutter § 2 at Energirådet skal være et faglig organ som skal arbeide for å sikre vertskommunenes rettigheter og inntekter, og bidra til informasjon og opplæring for medlemskommunenes ansatte.

Organisasjon/administrasjon

Energirådet består av 11 medlemmer, dvs. et medlem fra hvert LVK-fylke per 31. desember 2023, samt et medlem som velges blant LVKs landsstyremedlemmer.

Energirådets sammensetning etter årsmøtet 2023 er som følger:

- Leder Odd Egil Stavn, Viken
- Nestleder Ann Ebeltoft, Agder
- Gunn Mona Dokken, Innlandet
- Karin Dokken Austvik, Rogaland
- Svein Helge Hofslundsengen, Vestland
- Randi Dyrnes, Møre og Romsdal
- Ole Petter Nybakk, Nordland
- Harald Larssen, Troms og Finnmark
- Mona Slaaen, Vestfold og Telemark
- Mons Otnes, Trøndelag
- Heidi Horndalen, Landsstyrets representant

LVKs leder har møte- og talerett i Energirådets møter.

Administrasjonsoppgaver ivaretas av Energirådets leder og LVK-sekretariatet i Advokatfirmaet Lund & Co DA.

Energirådsmøter

Det har i løpet av året vært avholdt tre møter i Energirådet, hvorav ett møte ble gjennomført fysisk og to digitalt. Årsmøtet i Energirådet ble gjennomført i Oslo 22. mai, i forbindelse med LVKs årlige Eiendomsskatteseminar. Energirådets virksomhet har også vært drøftet på styremøter i LVK.

Nedenfor gis et kort referat av de viktigste aktiviteter i Energirådet i 2023.

Eiendomsskatt

Opplæring og informasjonsarbeid for å sikre medlemskommunenes kompetanse om eiendomsskatt, har vært en viktig del av Energirådets arbeid etter at underutvalget ble sammenslått med LVKs eiendomsskatteutvalg (ESU) i 2020. Eiendomsskatt på kraftanlegg og kraftnett er en svært viktig inntektskilde for vertskommunene, og Energirådet skal blant annet bidra til at viktig informasjon om eiendomsskatt når frem til de personer som jobber med eiendomsskatt i kommunene, samt sørge for at saker av prinsipiell interesse blir samordnet.

I 2023 ble det behandlet en rekke eiendomsskattesaker i Energirådet. Blant annet fremmet LVK forslag til Finansdepartementet om hele 9 lovpresiseringer og lovendringer for eiendomsskatt på vannkraftanlegg for å ivareta kommunenes rettigheter som vertskommuner og kreditor for eiendomsskatt og naturressursskatt, samt for å oppnå lovens formål om at eiendomsskattegrunnlagene skal representere vannkraftanleggenes markedsverdi i 2022, som ble presisert i brev 25. februar og 15. november. LVK har fortsatt ikke fått svar på sine henvendelser, og Energirådet vil følge opp saken videre i 2024.

Verdsettelse av eiendomsskatt på linjer, herunder eiendomsskatt på grunn under linjene var også en viktig sak for Energirådet i 2023.

Skatteetaten vil innen kort tid ta i bruk en ny løsning der de kan sende forhåndsvarsel via Altinn/Svarinn om saker som har medført endringer i eiendomsskattegrunnlag, til aktuelle kommuner. Formålet er å lette kommunenes arbeid med å følge opp eventuelle endringer i eiendomsskattegrunnlaget. Flere av energirådets medlemmer har i 2023 vært «tekst-kommuner» for den nye løsningen.

Konsesjonskraft og trekk i rammetilskuddet for antatt høye konsesjonskraftinntekter

I en pressekonferanse 28. september 2022, presenterte regjeringen et forslag om å hente inn til statskassen mer av kommunenes inntekter fra konsesjonskraft under henvisning til de ekstremt høye kraftprisene og med antatt særlige fortjenester for konsesjonskraftberettigede kommuner. Forslaget ble fulgt opp i statsbudsjettet for 2023. Saken har blitt behandlet flere ganger i Energirådet, og LVK fulgte opp saken både skriftlig og muntlig i forbindelse med Stortingets behandling. På regionmøtene til LVK ble det også vedtatt resolusjoner med begrunnede protester mot forslaget.

Regjeringen foreslo et ettårig trekk i rammetilskuddet på til sammen 3 milliarder kroner i 2023 fra kommuner og fylkeskommuner med spesielt høye inntekter fra konsesjonskraft i områdene med høyest priser dvs. prisområde 1,2 og 5. Gleden var derfor stor da regjeringen i statsråd 24. november 2023 etter omfattende aktiviteter fra LVK-miljøet vedtok å sette trekket i rammetilskuddet til null. Med sterke og tydelige argumenter er nå ordningen med trekk i rammetilskudd helt reversert.

Inntektssystemet

Helt fra Inntektssystemutvalget i NOU 2022:10 foreslo en egen utjevningsordning for naturressursinntekter fra vannkraft, vindkraft og havbruk, har LVK, LNVK og USS jobbet iherdig med å vise at ytterligere utjevning av naturressursinntekter vil gjøre det enda vanskeligere å oppnå lokal aksept for utbygging av ny vann- eller vindkraft. Arbeidet med Inntektssystemets anbefalinger har derfor vært en viktig og prioritert sak også for Energirådet i 2023.

Annet utvalgsarbeid

Energikommisjonen avga sin rapport NOU 2023:3 Mer av alt – raskere 1. februar 2023, og Naturressurskommunene arrangerte webinar 9. februar hvor flere av Energirådsmedlemmene deltok. Særlig kapittel 10.4.6 i utredningen om vertskommunenes stilling har vært viktig for Energirådet å følge opp. Energikommisjonen var enstemmig i synet på vertskommunenes sentrale rolle i fornybarsatsingen, og at samfunnskontrakten mellom storsamfunnet og vannkraftkommunene videreføres.

Andre utvalgsrapporter som har vært behandlet av Energirådet i 2023, er Skatteutvalgets rapport, NOU 2022:20 – Skatteutvalget. Om vannkraftsektoren nøyde Skatteutvalget seg med å vise til Kraftskatteutvalgets rapport, uten at de synes å ha fått med seg at denne ble skrotlagt av regjeringen.

Energirådet har også gjennomgått hovedpunktene i Generalistkommuneutvalgets rapport, NOU 2023: 9 Likt ansvar – ulike forutsetninger, som kom 20. mars 2023. Utvalgsmedlem Ola Helstad, som tidligere har vært medlem av Energirådet, hadde også en gjennomgang av rapporten på landsmøtet til USS 13. april 2023. Utvalget anbefalte at generalistkommuneprinsippet videreføres.

Grunnrenteskatt på landbasert vindkraft og regjeringens forslag til endringer i energiloven og plan- og bygningsloven knyttet til vindkraft på land har også blitt behandlet i Energirådet.

Revisjonssakene

Energirådet har ellers også i 2023 fulgt LVKs arbeid med miljøforbedringer i regulerte vassdrag, samt å forenkle og modernisere konsesjonskraftordningen, herunder oppfordringen til Olje- og energidepartementet (nå Energidepartementet) om å endre praksis slik at konsesjonskraftprisen kan endres til ED-pris i alle revisjonssaker.

Det er nå mange revisjonssaker som står til behandling, og det er mange medlemskommuner som tar kontakt og ber om informasjon og bistand til saksbehandlingen.

Oslo, 18. juni 2024

Odd Egil Stavn
Leder

Ann Ebeltoft

Heidi Horndalen

Gunn Mona Dokken

Mona Slaaen

Karin Dokken Austvik

Svein Helge Hofslundsengen

Randi Dyrnes

Mons Otnes

Ole Petter Nybakk

Harald Larssen n